

SPIS TREŚCI

Od Redaktora Naukowego	5
Parlament, parlamentaryzm, idea parlamentaryzmu w myśli politycznej XIX i XX wieku (<i>Hubert Izdebski</i>)	11
I. Wprowadzenie	11
II. Parlament i parlamentaryzm w różnych kierunkach myśli politycznej XIX i XX wieku	14
III. Parlamentaryzm w ramach klasyfikacji form rządu	25
IV. Szczególne cechy polskiej idei parlamentaryzmu	28
Parlament w ustroju Polski Ludowej (1944–1989) na tle pozycji parlamentu w państwach realnego socjalizmu (<i>Wiestaw Skrzydło</i>)	32
I. Wprowadzenie	32
II. Miejsce i rola najwyższego organu przedstawicielskiego w doktrynie socjalistycznej	34
III. Parlament w państwach realnego socjalizmu	38
IV. Powstanie i ewolucja parlamentu w Polsce Ludowej	45
Krajowa Rada Narodowa	45
Sejm Ustawodawczy	51
Sejm PRL	56
Parlament w projektach konstytucji RP, w dyskusji konstytucyjnej oraz w konfrontacji z pozycją parlamentu w nowych konstytucjach Europy Środkowej i Wschodniej (<i>Ryszard Chruściak</i>)	65
I. Wprowadzenie	65
II. Ogólna charakterystyka parlamentu jako organu państwa	68
III. Struktura parlamentu	71
IV. Kompetencje parlamentu	73
Kompetencje ustawodawcze	73
Kompetencje kreacyjne	80
Inne kompetencje	82
V. Organizacja pracy	83
VI. Tryb ustawodawczy	85
VII. Referendum	88
VIII. Udział parlamentu w powoływaniu rządu	90
IX. Parlamentarna kontrola nad rządem	92
Wotum nieufności	92
Absolutorium	94
X. Rozwiązanie parlamentu	96
XI. Wnioski i uwagi	98

Zagadnienia struktury współczesnych parlamentów (<i>Ryszard Piotrowski</i>)	100
I. Uwagi wstępne	100
II. Analiza argumentów na rzecz dwuizbowości i przeciwko niej	103
III. Parlament dwuizbowy w Polsce i innych wybranych krajach	110
IV. Organy kierownicze w strukturach parlamentarnych	118
V. Komisje w strukturach parlamentarnych	123
VI. Partie polityczne i ich reprezentacja w strukturach parlamentarnych	125
VII. Uwagi końcowe	126
Partie polityczne a parlament (<i>Andrzej Szmyt</i>)	131
I. Partie polityczna a naczelne zasady ustrojowe	131
II. Partie polityczne a wybory	136
III. Partie polityczne a mandat przedstawicielski i dyscyplina partyjna	140
IV. Partie polityczne a funkcja rządu i sprawy wewnętrzne parlamentu	148
V. Partie polityczne a konstytucjonalizacja klubów partyjnych	153
VI. Konkluzje	158
Parlament jako organ władzy ustawodawczej (<i>Zdzisław Jarosz</i>)	162
I. Funkcja ustawodawcza parlamentu	162
II. Materia ustawy	167
III. Dylematy rozwiązań konstytucyjnych	172
Miejsce przepisów o systemie źródeł prawa w systematyce konstytucji	173
Zamknięty czy otwarty system źródeł prawa?	174
Prymat czy wyłączność ustawy?	176
Wyłączność parlamentu czy ustawodawstwo delegowane?	180
Jednolity czy zróżnicowany charakter ustaw?	181
IV. Uwarunkowania i granice funkcji ustawodawczej parlamentu	182
Kierunki doskonalenia sejmowego postępowania ustawodawczego w warunkach demo- kratycznego państwa prawnego (<i>Jerzy Jaskiernia</i>)	185
I. Spór o rozumienie demokratycznego państwa prawnego	185
II. Zasady demokratycznego państwa prawnego istotne dla sejmowego postępowania ustawodawczego	194
Zasada demokratycznego postępowania ustawodawczego	195
Zasada konstytucjonalizmu	197
Zasada prymatu ustawy	199
Zasada legalizmu	199
Zasada podziału władz	200
Zasada zaufania obywateli do państwa i tworzonego przezeń prawa	201
Zasada respektowania prawa międzynarodowego w porządku wewnętrznym	203
Zasada przestrzegania standardów legislacyjnych i prawidłowego postępowania prawotwórczego	205
III. Kierunki i sposoby doskonalenia sejmowego postępowania ustawodawczego w celu pełniejszego urzeczywistnienia zasad demokratycznego państwa prawnego	206
Parlament a rząd: powoływanie–kontrola–odpowiedzialność (<i>Leszek Garlicki</i>)	212
I. Wprowadzenie	212
II. Dymisja rządu	219
III. Powoływanie rządu	224
Założenia ogólne	224
Rząd prezydencko-parlamentarny (art. 57 m.k.)	225
Rząd większości sejmowej (art. 58 m.k.)	230
Gabinety mniejszościowe (art. 59 i art. 60 m.k.)	234
Rząd prezydencki (art. 62 m.k.)	235

IV. Kontrola parlamentu nad rządem	238
Istota i charakter kontroli	238
Kontrola a obowiązki organów rządowych	242
V. Odpowiedzialność rządu	246
Odpowiedzialność w systemie rządów parlamentarnych	246
Zakres odpowiedzialności parlamentarnej w Małej konstytucji	250
Wotum nieufności dla Rady Ministrów: procedura i skutki	253
Indywidualna odpowiedzialność ministrów	258
VI. Uwagi końcowe	262
Status prawny posła i senatora w Rzeczypospolitej Polskiej (<i>Marian Kudej</i>)	264
I. Czynniki rzutujące na status prawny deputowanego	264
II. Warunki uzyskania mandatu	266
III. Charakter mandatu posła i senatora	271
IV. Obowiązki poselskie i senatorskie	276
V. „Kompetencyjne” uprawnienia posła i senatora	281
VI. Uprawnienia posła i senatora stwarzające warunki do wykonywania mandatu	291